

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

Prijedlog Zakona broj _____

**PRIJEDLOG
ZAKONA O SUDOVIMA**

Zagreb, veljaca 2005.

PRIJEDLOG ZAKONA O SUDOVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o sudovima nalazi se u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članku 118. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 i 55/01.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Važeci Zakon o sudovima donesen je 30. prosinca 1993. godine ("Narodne novine", broj 3/94.). Mijenjan je i dopunjavan nekoliko puta – zakonima o izmjenama i dopunama koji su objavljeni u "Narodnim novinama", broj 100/96., 131/97, 129/00, 67/01, 5/02, 101/03, 117/03, 17/04 i 141/04).

Najznacajnije izmjene Zakona o sudovima bile su donesene zakonom o izmjenama i dopunama iz 2000. godine ("Narodne novine", broj 129/00). Opsežne izmjene i dopune ovog Zakona također su bile donesene u ožujku 2004. godine. Do danas nije donesen pročišćeni tekst ovog Zakona, a što otežava njegovu svakodnevnu primjenu.

S obzirom na velik broj izmjena i dopuna ovoga Zakona, nužnim se ukazala potreba za donošenjem novog Zakona o sudovima koji će uvesti niz novina u sam zakon, ali će ujedno zadržati i zakonska rješenja iz sada važećeg zakona.

Ovim Zakonom koji se predlaže želi se:

1. odrediti sadržaj ovog Zakona, kojim se uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova, ukoliko nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prava i dužnosti sudaca, uvjeti za imenovanje predsjednika suda, sudaca porotnika, te zaštita osoba i imovine pravosudnih tijela. Dosadašnje odredbe o uvjetima za imenovanje sudaca, bit će posebno regulirane Zakonom o Državnom sudbenom vijecu, koji je također u pripremi.

2. određena je stvarna nadležnost sudova, kao i u kojim pravnim stvarima sudi sudac pojedinac odnosno kada sudovi sude u vijecu.

3. sudovi u Republici Hrvatskoj podijeljeni su na redovne i specijalizirane sudove i to tako da su općinski i županijski sudovi redovni, a specijalizirani sudovi su prekršajni, trgovački, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Upravni sud Republike Hrvatske. Također je predviđena mogućnost osnivanja i drugih redovnih i specijaliziranih sudova za određena pravna područja.

4. radi boljeg pristupa građana i veće učinkovitosti rada sudova predviđena je mogućnost osnivanja stalnih službi suda izvan područja suda, kao i održavanje sudbenih dana.

5. predviđena je mogućnost da se u sudovima osnivaju posebni odjeli za informatiku i praćenje sudske prakse.

5. ugrađena je odredba da se place sudaca uređuju posebnim zakonom.

6. radi potpunog i pravilnog informiranja javnosti o pitanjima iz rada suda uvedena je novina da sudovi mogu imati glasnogovornika suda.

7. uvedena je novina da su predsjednici sudova članovi sudackog vijeca po položaju, iz razloga što predsjednici sudova odgovaraju za rad suda i moraju izraziti svoje mišljenje odnosno imati određeni utjecaj na predlaganje kandidata za suca.

8. posebno su razradene odredbe o unutarnjem ustrojstvu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao najvišeg suda u Republici Hrvatskoj.

9. radi ujednačavanja sudske prakse uvedene je posebna novina kojim je predviđeno da kada sudovi drugog stupnja donose različite odluke u istoj činjenicnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, stranka može podnijeti zahtjev Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da ispita je li takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost građana.

10. u obavljanju poslova pravosudne uprave predviđeno je u Ministarstvu pravosuda uvesti pravosudnu inspekciju, koju će obavljati suci na radu u Ministarstvu pravosuda ili viši upravni savjetnici. Uz pravosudne inspektore nadzor sudske uprave u sudovima uvedena je mogućnost nadzora i od strane viših sudova, tj. inspektora za poslove sudske uprave.

11. predviđeno je da za vrijeme vođenje glavne rasprave ili javne sjednice, kao i u drugim prilikama, sudac nosi sudacku odoru.

12. posebno je uvedena novina koja se odnosi na podatke o imovinskom stanju sudaca. Suci bi morali predavati imovinske kartice pri stupanju na dužnost, kao i prilikom prestanka obnašanja sudacke dužnosti. Suci su obavezni u roku od 30 dana stupanja na dužnost podnijeti izvješće Ministarstvu pravosuda o svojoj imovini, stalnim prihodima, te imovini svog bračnog druga i maloljetne djece.

13. razradeni su kriteriji za ocjenjivanje rada sudaca.

14. u slučaju privremenog upućivanja na rad u sud višeg stupnja, sudac ima pravo na stan za službene potrebe na teret državnog proračuna, te na naknadu troškova zbog posebnih uvjeta rada (putni troškovi i dr.).

15. proširene su ovlasti sudski savjetnika na način da imaju ovlasti postupanja u kaznenom postupku, tj. provoditi postupke po prijedlozima za izdavanje kaznenih naloga.

16. također je uvedena novina da prijedlog za osiguranje sredstava potrebnih za rad suda za iduću kalendarsku godinu Ministarstvu pravosuda podnosi predsjednik suda, te Ministarstvo pravosuda zajedno s predsjednikom suda ovisno o potrebama suda i rezultatima rada određuje sredstva potrebna za rad suda u idućoj godini.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog zakona ne treba osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, osim u onom dijelu koji se odnose na ustrojavanje pravosudne inspekcije u Ministarstvu pravosuda. Sredstva su potrebna u visini cca 650.000,00 kn za 2005. godinu.

IV. TEKST KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Prilaže se tekst prijedloga Zakona o sudovima.

PRIJEDLOG ZAKONA O SUDOVIMA

I. OPCE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prava i dužnosti sudaca, uvjeti za imenovanje predsjednika suda, sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih vještaka, tumača i procjenitelja, cuvanje službene tajne, zaštita osoba i imovine pravosudnih tijela, te osiguravanje sredstava za rad sudova.

Članak 2.

Sudovi su tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Članak 3.

Sudovi štite Ustavom i zakonima utvrđeni pravni poredak Republike Hrvatske, te osiguravaju jedinstvenu primjenu zakona, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom.

Sudovi odlučuju u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka, o pravima i obvezama Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne samouprave, izricu kazne i druge mjere počiniteljima kaznenih djela i prekršaja utvrđenih zakonom i drugim propisima, odlučuju o zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i osoba koje imaju javne ovlasti, rješavaju sporove o osobnim odnosima građana, radne, trgovačke, imovinske i druge građanskopravne sporove, te odlučuju u drugim pravnim stvarima kad je to zakonom određeno.

Članak 4.

Svatko ima pravo da o njegovim pravima i obvezama građanske naravi ili o njegovoj kaznenoj i prekršajnoj odgovornosti pravilno i javno u razumnom roku raspravlja i odluci zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud.

U pravnim stvarima iz sudskog djelokruga ugovorom se može povjeriti odlučivanje o pojedinim pravnim stvarima izbranim sudovima sukladno zakonu.

Svatko ima pravo slati predstavke na rad suda ili suca zbog odugovlačenja postupka u kojem je stranka ili ima pravni interes, odnosno zbog ponašanja suca ili drugog djelatnika u sudu u službenim odnosima sa strankom i dobiti odgovor na njih.

Članak 5.

Sudovi sude na osnovi Ustava i zakona.

Sudovi sude i na osnovi međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sudovi primjenjuju i druge propise koji su donijeti sukladno Ustavu, međunarodnom ugovoru ili zakonu Republike Hrvatske.

Članak 6.

Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke, a posebno: svaka uporaba javnih ovlasti, sredstava javnog priopćavanja i uopće javnih istupanja radi utjecanja na tijek i ishod sudskih postupaka.

Odluku suda smije mijenjati i ukidati samo sud u ciju nadležnost spada predmet u postupku propisanom zakonom.

Svatko u Republici Hrvatskoj dužan je poštivati pravomocnu i ovršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti.

Članak 7.

U pravnim stvarima iz sudske nadležnosti u prvom stupnju sudi sudac. U kojim slučajevima sudovi u prvom stupnju sude u vijeću određuje se zakonom.

Sudovi višeg stupnja sude u vijeću i kao suci pojedinci kada je to zakonom određeno.

U sudenju sudjeluju i suci porotnici sukladno zakonu.

Članak 8.

Suci imaju imunitet sukladno Zakonu.

Sudac ili sudac porotnik ne smije biti pozvan na odgovornost, uhicen ili pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke.

Suci su ovlašteni uskratiti svjedočenje o sadržaju sudskog vijećanja i o svim okolnostima koje su dužni čuvati kao službenu tajnu.

Članak 9.

Place sudaca uređuju se zakonom.

Članak 10.

Poslovi se sucima i vijećima raspodjeljuju prema rasporedu utvrđenom za svaku godinu. Predmet koji je prema takvom rasporedu dodijeljen određenom sucu ili vijeću, smije biti dodijeljen drugom sucu ili vijeću samo u slučaju njihove spriječenosti.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može uz prethodno mišljenje Opće sjednice toga suda, odrediti da u pojedinoj vrsti predmeta postupaju drugi stvarno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu mjesno i stvarno nadležan zbog

velikog broja predmeta koje ima u radu, ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rješenjem koji se predmeti ustupaju drugom stvarno nadležnom sudu na sudenje.

Sud koji ustupa predmet o tome će dopisom obavijestiti stranke odnosno njihove punomocnike ili zastupnike.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka strankama i njihovim punomocnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza. Odvjetnicima pripada naknada troškova za izbjivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja i naknada troškova prijevoza određena Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika. Ovi troškovi će se isplatiti na teret državnog proračuna, ako su ti troškovi veći od onih koje bi stranke imale da se postupak vodi pred mjesno nadležnim sudom.

Članak 11.

U obavljanju sudbene vlasti sudovi su jedan drugom dužni pružati pravnu pomoć.

Državna tijela i pravne osobe dužni su pružati pomoć sudovima u obavljanju sudbene vlasti.

Sudovi pružaju pravnu pomoć i stranim sudovima sukladno zakonu.

Sudovi pružaju pravnu pomoć izabranim sudovima ako je njihov zahtjev utemeljen na zakonu, ako je zatražena pravna radnja dopuštena po zakonu i ako je za poduzimanje te radnje zamoljeni sud nadležan. Pravna pomoć stranim izabranim sudovima pruža se po pravilima za pružanje pomoći stranim sudovima.

Članak 12.

Sud ima pečat koji sadrži naziv suda te naziv i grb Republike Hrvatske.

Na zgradi u kojoj je smješten sud moraju biti istaknuti naziv suda, grb i zastava Republike Hrvatske.

II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST

1. USTROJSTVO SUDOVA

Članak 13.

U Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju redovni i specijalizirani sudovi.

Redovni sudovi su općinski i županijski sudovi.

Specijalizirani sudovi su prekršajni sudovi, trgovački sudovi, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Upravni sud Republike Hrvatske.

Najviši sud u Republici Hrvatskoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Zakonom se mogu prema stvarnoj nadležnosti ili za određena pravna područja ustanovljavati i drugi redovni i specijalizirani sudovi .

Clanak 14.

Prekršajni i općinski sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja.

Županijski i trgovački sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Upravni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.

Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

Clanak 15.

Sudovi sude u svom sjedištu.

Prekršajni, općinski i trgovački sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda u određene sudbene dane ili osnivanjem stalnih službi ili odjela.

Odluku o održavanju sudbenih dana donosi predsjednik neposredno višeg suda.

Odluku o osnivanju stalnih službi ili odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa nakon pribavljenog mišljenja predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

2. DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA

Clanak 16.

Nadležnost općinskih, županijskih, trgovačkih sudova, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske u parničnim postupcima određena je Zakonom o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03).

Nadležnost općinskih, županijskih i Vrhovnog suda Republike Hrvatske u kaznenim postupcima određena je Zakonom o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. br. 110/97, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02).

Sudovi odlučuju i u izvanparničnim i upravnim postupcima kada je to određeno posebnim zakonom.

Clanak 17.

Prekršajni sudovi:

1. Sude u prvom stupnju o prekršajima, osim ako za vođenje prekršajnog postupka zakonom nije propisana stvarna nadležnost drugog tijela,
2. Obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti, te druge poslove određene zakonom.

Zakonom se može odrediti jedan prekršajni sud koji će odlučivati u određenoj vrsti predmeta iz djelokruga prekršajnog suda s područja više prekršajnih sudova.

Članak 18.

Pored nadležnosti propisane člankom 16. ovog Zakona, općinski sudovi rješavaju:

1. izvanparnicne i ovršne predmete, ako rješavanje tih stvari nije povjereno drugom sudu,
2. ostavinske predmete, zemljišnoknjižne predmete i vode zemljišne knjige,
3. o priznanju i ovrši odluka stranih sudova,
4. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti.

Općinski sudovi rješavaju u svim predmetima koji nisu stavljeni u djelokrug nekog drugog suda ili javnog bilježnika.

U kaznenim predmetima protiv vojnih osoba, vojnih službenika i vojnih namještenika u službi u oružanim snagama za kaznena djela u obavljanju službe ili u svezi sa službom sude općinski sudovi s potpunom nadležnošću.

Za rješavanje predmeta iz stavka 3. ovoga članka općinski će sud osnovati poseban odjel ili vijeće.

Članak 19.

Pored nadležnosti propisane člankom 16. ovog Zakona županijski sudovi u ostalim predmetima rješavaju:

1. u kaznenim predmetima protiv vojnih osoba, vojnih službenika i vojnih namještenika u službi u oružanim snagama za kaznena djela u obavljanju službe,
2. provode istražni i javnobilježnički disciplinski postupak zbog disciplinskih prijestupa i odlučuju o tim prijestupima u prvom stupnju, kad je to određeno zakonom,
3. odlučuju o žalbama protiv odluka u disciplinskim postupcima zbog neurednosti javnih bilježnika kad je to određeno zakonom,
4. provode izvršenje strane kaznene odluke,
5. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 20.

Pored nadležnosti propisane u članku 16. ovog Zakona trgovački sudovi u izvanparnicnom postupku:

1. postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre,
2. odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u u onim stvarima koje su Pomorskim zakonom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti broдача, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukcije određeno,
3. odlučuju o prijedlozima u svezi osnivanja, rada i prestanka trgovačkog društva,

4. odlučuju u izvanparničnim stvarima propisanim odredbom članka 40. stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine", br. 111/93, 34/99 i 118/03),

5. određuju i provode ovrhu odluka koje su donijeli u prvom stupnju, kao i sporove koji nastanu u tijeku i povodom ovrha tih odluka, a provođenje ovrhe na nenovcanim sredstvima ovršenika mogu povjeriti općinskom sudu,

6. određuju i provode ovrhu na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz trgovačkih ugovora između osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost (cl. 34.b. toc. 1. ZPP-a),

7. provode postupak priznanja i ovrhe inozemnih sudskih odluka kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima,

8. provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni,

9. određuju mjere osiguranja u predmetima u kojima su nadležni suditi,

10. odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode stečajne postupke, te

11. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 21.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv prvostupanjskih rješenja o prekršaju koja su donijeli sudovi i upravna tijela, kao i o žalbama protiv drugih rješenja sudova i upravnih tijela kada je to propisano ovim Zakonom, osim ako posebnim zakonom nije određena nadležnost nekog drugog suda,

2. rješava sukob nadležnosti između sudova,

3. odlučuje o zahtjevima za izuzetom predsjednika sudova,

4. odlučuje o zahtjevima za izvanredno ublažavanje kazne i o zahtjevima za izvanredno preispitivanje pravomocnih rješenja o prekršaju,

5. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 22.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka koje su u prvom stupnju donijeli trgovački sudovi u pravnim stvarima iz članka 20. ovog Zakona,

2. rješava sukob mjesne nadležnosti između trgovačkih sudova u pravnim stvarima iz članka 20. ovog Zakona, te odlučuje o delegaciji nadležnosti između trgovačkih sudova,

3. u pravnim stvarima iz članka 20. ovog Zakona obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 23.

Upravni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o tužbama protiv konačnih upravnih akata (upravni sporovi),

2. obavlja i druge poslove određene zakonom.

Clanak 24.

Vrhovni sud Republike Hrvatske:

1. osigurava jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost gradana, te jednakost svih pred zakonom,
2. odlucuje o izvanrednim pravnim ljevovima protiv pravomocnih odluka sudova u Republici Hrvatskoj i o redovnim pravnim ljevovima kad je to propisano posebnim zakonom,
3. rješava o sukobu nadležnosti kad je to propisano posebnim zakonom,
4. razmatra aktualna pitanja sudske prakse, skrbi o strucnom usavršavanju svih sudaca i obavlja druge poslove određene zakonom.

Clanak 25.

Viši sud može staviti nižem sudu primjedbe na nedostatke koje je uocio prigodom odlucivanja o pravnom ljevku ili na drugi nacin.

Viši sudovi mogu tražiti od nižih sudova podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se pojavljuju u sudenju, precenju i proucavanje sudske prakse i druge podatke, a mogu izvršiti i neposredan uvid u rad tih sudova, kao i prirediti zajednicke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.

Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavka 1. i 2. ovoga clanka ne smije ni na koji nacin utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom slucaju.

Clanak 26.

Predsjednik neposredno višeg suda može radi obavljanja nadzora nad urednim obavljanjem poslova suca odrediti najmanje dva ili više sudaca.

Suci za poslove nadzora određuju se godišnjim rasporedom poslova.

O obavljenom nadzoru suci su dužni bez odlaganja u pisanom obliku izvijestiti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i predsjednika neposredno višeg suda.

III. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA

1. SUDSKA UPRAVA

Clanak 27.

Poslovi sudske uprave obuhvacaju osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda, a posebice: ustrojstvo suda, skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu, poslove izvršenja kaznenih sankcija kad nisu stavljene u nadležnost suca, postupanje s pritvorenima, poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika, poslove u svezi sa stalnim sudskim procjeniteljima, tumacima i vještacima, poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu, poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda, strucne poslove u svezi s ostvarivanjem dužnosti i prava službenika i namještenika u sudu, skrb o strucnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudackih vježbenika i drugih službenika i namještenika u

sudu, vodenje statistike, financijsko-materijalno poslovanje suda, davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i pravilnikom o unutarnjem poslovanju sudova (u daljnjem tekstu: Sudski poslovnik).

Clanak 28.

Predsjednik suda obavlja poslove sudske uprave sukladno zakonu i Sudskom poslovniku.

Predsjednika suda u slučaju spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova sudske uprave zamjenjuje sudac određen godišnjim rasporedom poslova.

Predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u poslovima sudske uprave pomažu predsjednici odjela i tajnik suda, a u drugim sudovima predsjedniku suda pomažu predsjednici odjela, tajnik suda ili službenik kojeg odredi predsjednik suda.

Predsjednik neposredno višeg suda je više tijelo sudske uprave. Najviše tijelo sudske uprave je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Clanak 29.

Sudovi mogu imati glasnogovornika suda.

Glasnogovornik suda može biti sudac ili sudski savjetnik određen godišnjim rasporedom poslova.

Predsjednik suda i glasnogovornik daju obavijesti o radu suda u skladu s zakonom.

2. SUDSKI ODJELI

Clanak 30.

U sudovima u kojima ima više sudskih vijeca odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja ustanovljuju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.

Odjeli se ustanovljuju godišnjim rasporedom poslova.

Odjelom rukovodi predsjednik određen godišnjim rasporedom poslova.

Clanak 31.

Na sjednicama sudskih odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela a posebice: ustrojstvo unutarnjeg poslovanja, procenje rada, raspravljanje o spornim pravnim pitanjima, ujednačavanje sudske prakse i pitanja važna za primjenu propisa pojedinih pravnih područja iz nadležnosti suda, unapređivanje metode rada i stručno usavršavanje sudaca, sudskih savjetnika i sudackih vježbenika raspoređenih na rad u odjel.

Na sjednicama sudskih odjela županijskog suda, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za područne sudove nižeg stupnja.

Na sjednicama sudskih odjela Upravnog suda Republike Hrvatske razmatraju se pitanja značajna za primjenu propisa iz pojedinih upravnih područja kao i nacrti zakona kojima se uređuju pitanja iz djelokruga tog suda.

Na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske razmatraju se pitanja od zajedničkog interesa za pojedine ili sve sudove s područja Republike Hrvatske, te se razmatraju i daju mišljenja o nacrtima propisa iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 32.

Sjednicu sudskog odjela saziva i njenim radom rukovodi predsjednik odjela, odnosno predsjednik suda. Kad predsjednik suda sudjeluje u radu sjednice sudskog odjela, predsjedava sjednici i sudjeluje u odlučivanju.

Sjednica svih sudaca suda mora se sazvati kad to zahtjeva odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.

Odluka na sjednici sudaca suda, odnosno sudskog odjela donosi se većinom glasova svih sudaca, odnosno sudskog odjela.

Predsjednik suda, odnosno odjela može na sjednicu svih sudaca, odnosno odjela pozvati i istaknute znanstvenike i stručnjake iz pojedinog pravnog područja.

Članak 33.

Sjednica odjela ili sudaca saziva se i kad se utvrdi da o pitanjima primjene zakona postoje razlike u shvaćanjima između pojedinih vijeća ili sudaca, ili kad jedno vijeće ili sudac odstupi od ranije prihvaćenog pravnog shvaćanja.

Kad u određenom slučaju vijeće ili sudac donese odluku koja nije sukladna s pravnim shvaćanjem kojeg drugog vijeća ili suca, predsjednik odjela ili predsjednik suda može odrediti da se zastane sa slanjem prijepisa odluke i da se razlike u pravnim shvaćanjima rasprave u sjednici odjela. Ako u tom slučaju sjednica odjela zauzme shvaćanje protivno donesenoj odluci vijeća ili suca, vijeće ili sudac koji je donio odluku dužan je o predmetu ponovno odlučivati.

Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjiska vijeća ili suce pojedince toga odjela.

Obvezatnost pravnog shvaćanja suda nižeg stupnja vrijedi dok odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne zauzme drukcije pravno shvaćanje.

Članak 34.

U sudovima s više od dvadeset sudaca mogu se ustanoviti odjeli ili odjelne službe za procenje i proučavanje sudske prakse.

U sudovima s manje od dvadeset sudaca predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova određuje suca za procenje i proučavanje sudske prakse.

Sudovi mogu osnovati službu za informatiku, a Vrhovni sud Republike Hrvatske službu ili odjel za informatiku.

Služba ili odjel organizira informatičku potporu radu suda, brine se za informatičku obradu i korištenje sudske prakse i stručne literature i pruža stručnu pomoć nižim sudovima.

3. SUDACKO VIJECE

Članak 35.

Sudacko vijeće osniva se za županijski sud i općinske sudove s područja tog županijskoga suda, pri županijskom sudu.

Za trgovačke sudove osniva se sudacko vijeće pri Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, a za prekršajne sudove pri Visokom prekršajnom sudu.

Poslove sudackog vijeća za Upravni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske obavlja sjednica svih sudaca svakog od tih sudova.

Članak 36.

Sudacko vijeće:

- daje ocjenu obnašanja sudacke dužnosti,
- daje mišljenje o kandidatima za suce u sudovima iz svoga djelokruga,
- predlaže kandidate za predsjednike sudova,
- obavlja druge poslove određene ovim zakonom i Sudskim poslovníkom.

Sudacka vijeća dužna su podnositi izvješća o svome radu sucima sudova koji su ih izabrali najmanje jednom godišnje, a po potrebi ih i na druge načine obavješćavati o obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.

Članak 37.

Sudacko vijeće čine izabrani suci, predsjednik županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske po položaju.

Predsjednik općinskog suda, trgovačkog suda i prekršajnog suda član je sudackog vijeća po položaju kada sudacko vijeće donosi odluke iz nadležnosti njihovih sudova.

Sudacko vijeće županijskog suda ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda sudaca županijskog suda, a 5 iz reda sudaca područnih općinskih sudova.

Ako županijski sud, zajedno s područnim općinskim sudovima ima manje od 50 sudaca, sudacko vijeće ima 9 članova, od kojih je 5 članova iz reda sudaca županijskog suda, a 2 iz reda sudaca područnih općinskih sudova.

Ako županijski sud ima manje od 6 sudaca predsjednik suda i svi suci županijskog suda su članovi sudackog vijeća, a 2 suca su članovi s područnih općinskih sudova.

Sudacko vijeće trgovačkih sudova ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a 5 iz reda sudaca trgovačkih sudova.

Sudacko vijeće prekršajnih sudova ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, a 5 iz reda sudaca prekršajnih sudova.

Prvostupanjski sudovi s više od 50 sudaca iz reda svojih sudaca biraju 5 članova sudackog vijeća, koji zajedno s članovima sudackog vijeća izabranog u višem sudu, predsjednikom višeg suda i predsjednikom tog suda čine sudacko vijeće za taj sud.

Članak 38.

Članovi sudackih vijeća biraju se na rok od 4 godine tajnim glasovanjem.

Članak 39.

Članove sudackih vijeća iz reda sudaca županijskog suda biraju suci županijskog suda, a članove sudackih vijeća iz reda sudaca općinskog suda svi suci općinskih sudova s područja županijskog suda.

Članove sudackog vijeća trgovačkih sudova iz reda sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske odnosno Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske biraju suci tog suda, a članove iz reda sudaca trgovačkih sudova odnosno prekršajnih sudova suci tih sudova.

Članak 40.

Sudjelovanje u radu sudackog vijeća pravo je i dužnost svakoga suca.

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, kandidati za članove sudackih vijeća mogu biti svi suci u sudovima koji ih biraju, a koji dužnost suca obnašaju na dan izbora za sudacka vijeća.

Član sudackog vijeća ne može biti sudac protiv koga je u prethodne četiri godine izrečena stegovna mjera.

Članak 41.

Predsjednik sudackog vijeća najkasnije dva mjeseca prije isteka mandata, posebno za svaku vrstu sudova utvrđuje liste kandidata. Podatke potrebne za utvrđivanje liste daje Ministarstvo pravosuđa i predsjednici sudova u kojima se sudacka vijeća biraju. Lista kandidata utvrđuje se abecednim redom, a sadrži redni broj, prezime i ime kandidata i puni ili skraćeni naziv suda u kome obnaša sudacku dužnost.

Lista kandidata objavljuje se na oglasnoj ploči sudova za koje se sudacko vijeće bira najkasnije osam dana prije održavanja izbora.

Na listu kandidata može se u roku od tri dana od objavljivanja izjaviti prigovor izbornom povjerenstvu.

Članak 42.

Postupak kandidiranja, glasovanja i utvrđivanje rezultata izbora obavlja izborno povjerenstvo, koje se sastoji od predsjednika i dva člana.

Sudacko vijeće imenovat će izbornu povjerenstvo prije isteka roka za utvrđivanje liste kandidata.

Članovi sudackog vijeća i kandidati s utvrđene liste kandidata ne mogu biti istovremeno i članovi izbornog povjerenstva na sudu na kojem se provode izbori.

Članak 43.

Izbori se moraju održati najkasnije 15 dana prije isteka mandata sudackoga vijeća. Dan i mjesto izbora određuje sudacko vijeće, vodeći računa o tome da se svim sucima omogući nesmetano glasovanje.

Izbori se provode tako da svaki sudac na listi kandidata koju mu je dostavilo izbornu povjerenstvo zaokruži najviše onoliko kandidata koliko se članova sudackog vijeća bira.

Na temelju provedenih izbora izbornu će povjerenstvo u roku od dva dana utvrditi redoslijed kandidata po broju glasova koje su dobili te objaviti imena kandidata koji su izabrani za članove sudackih vijeća. Rezultati se objavljuju na oglasnoj ploči sudova za koje se sudacko vijeće bira.

Za članove sudackog vijeća izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova. Kandidati koji su po broju glasova iza izabranih članova vijeća smatraju se njihovim zamjenicima.

U slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj glasova, izabran je kandidat koji je dulje obnašao sudacku dužnost u sudu za koji se izbori provode, a ako su oba kandidata jednako dugo obnašala tu dužnost, izabran je stariji kandidat.

Članak 44.

Protiv objavljene liste kandidata, provođenja izbora i objavljenih rezultata glasovanja može se u roku od tri dana od objavljivanja izjaviti prigovor o kome u prvom stupnju odlučuje izbornu povjerenstvo. Protiv odluke izbornog povjerenstva može se u roku od dva dana izjaviti žalba o kojoj odlučuje sudacko vijeće.

Konačne rezultate izbora za sudacka vijeća utvrđuje, najkasnije 10 dana nakon održavanja izbora, sudacko vijeće. O rezultatima izbora sudacko vijeće dužno je bez odgode obavijestiti predsjednike područnih sudova i ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 45.

Sudacko vijeće ima predsjednika i zamjenika koje biraju većinom glasova članovi sudackog vijeća.

Predsjednik suda ne može biti predsjednik, a ni zamjenik predsjednika sudackog vijeća.

Članak 46.

Sudacko vijeće odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova.

U odlučivanju o poslovima sudackog vijeća koji se odnose na suce županijskih sudova, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske sudjeluju samo članovi sudackih vijeća i predsjednici tih sudova.

Sjednicu sudackog vijeca saziva predsjednik sudackog vijeca pisanim pozivom koji se clanovima dostavlja najmanje 8 dana prije održavanja sjednice.

Prije davanja mišljenja o kandidatima za imenovanje na slobodno mjesto suca sudacko vijece pribavit ce mišljenje o kandidatima od predsjednika suda u koji se sudac imenuje.

O radu sudackog vijeca vodi se zapisnik.

Clanak 47.

Predsjednici sudova dužni su na zahtjev sudackog vijeca pružiti podatke ili obaviti pojedinu radnju po zahtjevu sudackog vijeca, te osigurati uvjete za rad sudackog vijeca.

Clanak 48.

Clanu sudackog vijeca prestaje dužnost prije isteka mandata:

- ako sam zatraži,
- ako prestane obnašati dužnost suca, ili mu sudacka dužnost miruje,
- ako bude imenovan na drugi sud,
- ako bude izabran za clana Državnoga sudbenog vijeca,
- ako je pravomocno utvrđena njegova stegovna odgovornost.

Ako clan sudackog vijeca prestane obnašati dužnost prije isteka mandata, sudacko ce vijece na njegovo mjesto imenovati zamjenika, poštujući redosljed ostvaren na izborima za clanove sudackoga vijeca.

Mandat imenovanog zamjenika kao clana sudackog vijeca traje do isteka mandata sudackog vijeca.

IV. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

Clanak 49.

U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se Kazneni odjel, Gradanski odjel, ustanovljuju se službe za pracenje, proucavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima, Ured predsjednika, odjel ili služba za informatiku, te jedinice strucnih i pomocno-tehnickih službi.

Gradanski odjel obuhvaca podrucja gradanskoga, trgovackog i upravnog prava.

Kazneni odjel obuhvaca podrucja kaznenog, prekršajnog prava, te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.

Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.

U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslove medunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.

Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom toga suda i Sudskim poslovnikom, sukladno zakonu. Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Članak 50.

Za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti izabrana osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za suca toga Suda.

Prije stupanja na dužnost predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske polaže pred Predsjednikom Republike Hrvatske prisegu koja glasi:

“Prisežem da ću se u obnašanju svoje dužnosti pridržavati Ustava i zakona, te štiti cjelovitost, suverenitet i državno ustrojstvo Republike Hrvatske i Ustavom i zakonom utvrđene slobode i prava čovjeka.”

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predstavlja Vrhovni sud Republike Hrvatske, obavlja poslove sudske uprave i druge poslove određene zakonom i Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Ako je za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske izabrana osoba koja do izbora nije obnašala sudacku dužnost u tom Sudu Državno sudbeno vijeće imenovati će ga i sućem toga Suda.

Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlukom Hrvatskoga sabora ili na svoj zahtjev bude razriješen dužnosti prije isteka mandata ili ne bude ponovno izabran na tu dužnost, nastavlja obnašati dužnost suca u tom sudu.

Članak 51.

U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske imenuje se tajnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Za tajnika može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za višeg sudskog savjetnika.

Tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske imenuje i razrješuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske nakon pribavljenog mišljenja opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 52.

Na tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske primjenjuju se propisi o pravima i obvezama državnih dužnosnika, ako iz zakona ne proizlazi drugačije.

Članak 53.

Tajnik pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, pokreće i provodi postupke zbog lakše povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika te pokreće postupak zbog teške povrede službene dužnosti.

Članak 54.

Nakon izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske tajnik daje mandat na raspolaganje predsjedniku koji u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost odlučuje hoće li ponovo imenovati istu osobu za tajnika.

Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske ponovo ne imenuje tajnika tajnik ima pravo rasporeda, bez natjecaja, na poslove višeg sudskog savjetnika u odjelima ili službama suda.

Ako tajnik ne prihvati raspored iz stavka 2. ovog clanka, ili bude razriješen, pripadaju mu prava sukladno zakonu kojim se ureduju prava i obveze državnih dužnosnika.

U slučaju razriješenja u tijeku mandata tajniku pripadaju prava iz predhodnog stavka ovog clanka.

Clanak 55.

Opcu sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske sacinjavaju predsjednik i svi suci toga suda.

Opcu sjednicu saziva i njoj predsjedava predsjednik suda. Opca sjednica mora se sazvati ako to zatraži odjel suda ili jedna cetvrtina svih sudaca.

Predsjednik suda može, prema potrebi, pozvati na opcu sjednicu i sjednicu odjela profesore pravnog fakulteta, istaknute znanstvenike ili strucnjake u određenoj oblasti prava.

Za pravovaljano odlucivanje na opcoj sjednici potrebna je prisutnost najmanje dvije trecine svih sudaca.

Odluke se donose vecinom glasova svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Clanak 56.

Na opcoj sjednici Vrhovnog suda Republike Hrvatske posebno se:

- daje mišljenje o nacrtu zakona ili drugog propisa kad se njima utvrđuje ovlast suda ili uređuje drugo pitanje važno za rad sudova ili obavljanje sudbene vlasti,

- utvrđuju upute sudovima za pracenje sudske prakse,

- utvrđuju izvješća koja se upućuju Saboru Republike Hrvatske,

- obavljaju i drugi poslovi propisani zakonom i poslovnikom suda.

Clanak 57.

Kada sudovi drugog stupnja donose razlicite odluke u istoj cinjenicnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, stranka može podnijeti zahtjev Vrhovnom sudu RH da ispita je li takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost gradana.

O ispunjavanju pretpostavki za postupanje po zahtjevu iz stavka 1. ovog clanka odlucuje vijece sastavljeno od troje sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Ako vijece utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za odlucivanje o zahtjevu, odbacit ce ga rješenjem.

O osnovanosti zahtjeva za koji vijece iz stavka 2. ovog clanka utvrdi da ispunjava pretpostavke iz stavka 1. ovog clanka, odlucuje se na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Prije odlucivanja o osnovanosti zahtjeva Vrhovni sud Republike Hrvatske zatražit ce od sudova drugog stupnja dostavu predmeta u kojima su donesene te odluke.

Odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske može i prije donošenja odluke o osnovanosti zahtjeva, na prijedlog vijeca iz stavka 3. ovog clanka, narediti sudovima da zastanu s donošenjem odluka u postupcima koji još nisu dovršeni, sve dok odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne donese pravno shvacanje o jedinstvenoj primjeni određenog zakona.

Pravno shvacanje odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz prethodog stavka obvezno je za sudove u svim postupcima na koje se to pravno shvacanje odnosi, a u kojima do dana njegovog donošenja nije donesena pravomocna sudska odluka.

Zahtjev iz stavka 1. ovog clanka se podnosi najkasnije u roku od jedne godine od kada je stranci dostavljena odluka u kojoj je prvi puta primjenjena sporna zakonska odredba.

Clanak 58.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može sazvati opcu sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uz sudjelovanje predstavnika drugih sudova.

Sjednicu iz stavka 1. ovoga clanka sacinjavaju svi suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske, te po dva predstavnika Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovackog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske, te po jedan predstavnik svakog županijskog suda.

Na sjednici iz stavka 1. ovog clanka razmatraju se aktualna pitanja iz sudske prakse, utvrđuju okvirna mjerila za rad sudaca i daje prijedlog kandidata za clanove Državnoga sudbenog vijeca.

V. PRAVOSUDNA UPRAVA

Clanak 59.

Ministarstvo pravosuda ima ovlast najvišeg tijela za obavljanje poslova pravosudne uprave.

Za obavljanje poslova pravosudne uprave ministarstar pravosuda obraca se predsjedniku odgovarajućeg suda.

Ministar pravosuda u obavljanju poslova pravosudne uprave može poništiti ili ukinuti svaki nepravilan ili nezakonit akt donesen u obavljanju poslova sudske uprave ili samo donijeti akt koji, u obavljanju poslova sudske uprave nije donesen ili nije pravodobno donesen.

Clanak 60.

U pravosudnu upravu spadaju poslovi koji služe obavljanju sudbene vlasti, a posebno izrada prijedloga zakona i drugih propisa za ustanovljavanje,

nadležnost, sastav i ustrojstvo sudova i postupak pred sudovima, skrb za stručno usavršavanje sudaca, službenika i namještenika, osiguranje materijalnih, financijskih, prostornih i drugih uvjeta za rad sudova, obavljanje međunarodne pravne pomoći, izvršenje kazni izrečenih za kaznena djela i prekršaje, prikupljanje statističkih i drugih podataka o djelovanju suda, ispitivanje predstavnika građana na rad sudova koje se odnose na odugovlačenje sudskog postupka, na ponašanje suca ili drugog djelatnika suda prema stranci u tijeku postupka ili obavljanja drugih službenih radnji, nadzor nad financijskim i materijalnim poslovanjem sudova, nadzor nad redovitim obavljanjem poslova u sudu te provođenjem Sudskog poslovnika, kao i druge upravne zadace i poslove određene zakonom.

Članak 61.

Poslove nadzora pravilnog obavljanja poslova iz članka 60. i članka 27. ovog Zakona obavljaju pravosudni inspektori Ministarstva pravosuđa.

Poslove pravosudnih inspektora obavljaju viši upravni savjetnici i suci raspoređeni u Ministarstvo pravosuđa sukladno članku 99. ovoga Zakona.

Viši upravni savjetnici koji obavljaju poslove pravosudnih inspektora moraju ispunjavati uvjete za suca županijskog suda.

Članak 62.

Poslove pravosudne uprave u Ministarstvu pravosuđa mogu obavljati viši upravni savjetnici i upravni savjetnici, a poslove međunarodne pravne pomoći i viši stručni savjetnik, stručni savjetnik i stručni suradnik.

Članak 63.

Ministarstvo pravosuđa vodi evidenciju sudaca, sudskih savjetnika, sudackih vježbenika i drugih djelatnika u sudovima.

Evidencija sadrži podatke o imenu i prezimenu, rođenju, nacionalnosti, prebivalištu, završenoj školi, stručnom nazivu, znanju stranih jezika, kao i druge podatke određene zakonom.

Podatke iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvu pravosuđa dostavljaju sudovi na način što ga propiše ministar pravosuđa.

Podaci upisani u evidenciju službena su tajna i mogu se koristiti samo za potrebe provođenja ovoga zakona kao i zakona kojim se uređuju prava, dužnosti i odgovornosti sudaca i djelatnika u sudu.

Članak 64.

Evidencija sudaca sadrži sljedeće podatke:

1. osobne podatke,
2. podatke o imenovanju i razrješenju,
3. podatke o uspjehu u tijeku studija,
4. podatke o vježbeničkoj praksi,
5. podatke o objavljenim stručnim ili znanstvenim radovima,
6. ocjene obnašanja sudacke dužnosti,
7. podatke o napredovanju,
8. podatke o stručnom usavršavanju u Pravosudnoj akademiji,

9. stegovne kazne.

Osobni podaci sadrže sljedeće podatke: ime, prezime, ime oca, dan, mjesec i godina rođenja, nacionalnost, podatke o prebivalištu, završenom pravnom fakultetu, posebnim znanjima, imovinskom stanju, članovima obiteljskog domaćinstva (braćni drug, djeca i roditelji).

Podaci iz evidencije službena su tajna, osim podataka o imovinskom stanju sudaca.

Tijela, koja imaju podatke o kojima se vodi evidencija iz stavka 1. ovoga članka, dužna su ih dostaviti Ministarstvu pravosuđa.

Članak 65.

Ministarstvo pravosuđa od sudova može tražiti izvješća i podatke o obavljanju sudbene vlasti i poslova pravosudne uprave, a u okviru svojega djelokruga može obaviti neposredan uvid u rad suda i tražiti izvješća o razlozima nepostupanja u pojedinom predmetu kao i dostavu pojedinog predmeta na uvid te održati zajednički sastanak sa sudovima radi razmatranja pitanja u svezi s obavljanjem sudbene vlasti i primjenom novih propisa.

Članak 66.

Ministar pravosuđa donosi sudski poslovnik.

Sudskim poslovníkom propisuju se osnove za ustrojstvo sudova i poslovanje u sudovima, a posebno: pravila o unutarnjem ustrojstvu, pravila o vodenju upisnika i pomoćnih knjiga, obrazaca za rad, postupak sa spisima od prijema do pohrane u arhiv, postupak poslovanja u svezi s međunarodnom pravnom pomoći, pravila o priopćenjima javnosti o radu suda, potanja pravila o rasporedu predmeta, pravila za pozivanje i rapoređivanje sudaca porotnika, rad vijeca, sjednica odjela i općih sjednica, pravila za ustrojstvo istražne službe, provedbena pravila o vodenju postupka i dostavljanju odluka na jeziku i pismu etnicke i nacionalne zajednice ili manjine, raspored radnog vremena u tijeku radnog dana ili tjedna, pravila o postupanju s oduzetim predmetima u kaznenim postupcima, pravila o posebnim oznakama na sudskim vozilima, pravila o vodenju statistike, standardi poslovnog prostora i opreme u sudovima i druga pitanja od značaja za unutarnje poslovanje sudova.

Sudskim poslovníkom propisuje se i način ustrojavanja i poslovanja zajedničkih službi u sudskim zgradama u kojima je smješteno više sudova.

Članak 67.

Za vrijeme vodenja glavne rasprave ili javne sjednice kao i u drugim prigodama određenim zakonom ili Sudskim poslovníkom sudac nosi sudacku odoru.

Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom izgled i rokove postupnog uvođenja odore.

Članak 68.

Sucima i službenim osobama u sudu izdaje se službena iskaznica. Ministar pravosuđa pravilnikom propisuje koje osobe imaju pravo na službenu iskaznicu, kao i postupak izdavanja službene iskaznice.

Clanak 69.

Broj sudaca u pojedinom sudu određuje ministar pravosuda na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca.

Clanak 70.

Okvirna mjerila propisuje ministar pravosuda na prijedlog opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz članka 58. ovoga Zakona.

VI. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA

Clanak 71.

Rad sudaca prati se

- a) utvrđivanjem ispunjava li sudac svoje sudacke obveze, i
- b) ocjenjivanjem sudaca.

1. Ispunjavanje sudackih obveza

Clanak 72.

U sudu u kojem sudac obnaša sudacku dužnost predsjednik suda utvrđuje za prethodnu kalendarsku godinu:

1. je li sudac donio broj odluka koje je trebao donijeti na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca, pri čemu će se utvrditi rezultat rada po vrstama predmeta, u apsolutnim brojevima i postotku, te navesti opravdane razloge ako sudac nije donio broj odluka na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca.

2. je li sudac poštovao rokove za donošenje i izradu odluke.

3. kakve su odluke donesene u žalbenom postupku (potvrđene, ukinute ili preinacene), u apsolutnom broju, i u odnosu na ukupan broj donesenih odluka, te koliko je odluka ukinuto zbog bitnih povreda postupka,

4. je li sudac sudjelovao u oblicima stručnog usavršavanja u Pravosudnoj akademiji, u postdiplomskim studijima, u kojima i kako, kao sudionik-polaznik ili kao predavac, je li objavljivao znanstvene i stručne radove ili sudjelovao kao nastavnik ili suradnik u nastavi na pravnim fakultetima, je li sudjelovao u radnim tijelima za pripremu nacrtu propisa, te da li je upućen na rad u viši sud u smislu članka 97. i 98. ovog Zakona. U takvim slučajevima sudac je najkasnije do 31. prosinca kalendarske godine dužan pisano izvijestiti predsjednika suda o obliku i trajanju aktivnosti,

5. ostale aktivnosti i postupke koji omogućuju da se što potpunije utvrdi kako sudac ispunjava svoje sudacke obveze.

Clanak 73.

Ako predsjednik suda utvrdi da sudac bez opravdanog razloga nije donio u jedno godišnjem razdoblju broj odluka utvrđen okvirnim mjerilima za rad

sudaca ili je neuredno obnašao sudacku dužnost, dužan je protiv takvog suca pokrenuti stegovni postupak, sukladno Zakonu o Državnom sudbenom vijecu.

2. Ocjenjivanje sudaca

Clanak 74.

Sudacko vijeće ocjenjuje suca u skladu s mjerilima iz clanka 72. ovoga Zakona.

Sudacko vijeće ocjenjuje suca u postupku imenovanja na drugi sud, kada se na sudacku dužnost imenuje trajno i kada se kandidira za predsjednika suda.

Clanak 75.

Sudacko vijeće pri ocjeni obnašanja sudacke dužnosti uzima u obzir rezultate rada suca iz clanka 71. ovog Zakona, te druge isprave koje su u vezi s radom suca i usmene rasprave o kandidatu.

Ako ovim Zakonom nije drukcije određeno, na postupanje sudackog vijeća odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Clanak 76.

Metodologiju izrade ocjene utvrdit će vijeće kojeg čine predsjednici svih sudackih vijeća u Republici Hrvatskoj. Tom vijeću predsjednik sudackog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji saziva sjednice tog vijeća. Sjednice vijeća moraju se sazivati kada to pisano zahtijeva jedna četvrtina svih predsjednika sudackih vijeća u državi.

Clanak 77.

Ocjena može biti:

1. pokazuje iznadprosječno znanje, sposobnost i rezultate,
2. zadovoljavajuće obnaša sudacku dužnost,
3. nezadovoljavajuće obnaša sudacku dužnost.

Odluka o ocjeni donosi se tajnim glasovanjem.

Clanak 78.

Odluka o ocjeni ima uvod, izreku, obrazloženje i uputu o pravnom lijeku.

Odluku u ime sudackog vijeća potpisuje predsjednik vijeća.

Clanak 79.

Odluka se dostavlja sucu na kojega se odnosi, predsjedniku suda u kojem sudac obnaša sudacku dužnost i Ministarstvu pravosuđa.

Clanak 80.

Sudac ima pravo u roku od osam dana od dana dostave odluke podnijeti prigovor posebnom vijeću sastavljenom od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Prigovor se podnosi putem sudackog vijeća koje je donijelo pobijanu odluku.

Sudacko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku može se ocitovati na navode prigovora u roku od osam dana od dana dostave prigovora. Nakon toga u daljnjem roku od tri dana sudacko vijeće mora dostaviti predmet vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske nezadovoljan ocjenom ima pravo u roku od 8 dana od dana dostave odluke podnijeti prigovor Opcoj sjednici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Clanak 81.

Vijeće iz clanka 80. stavka 1. ovoga Zakona imenuje sudacko vijeće Vrhovnog suda vecinom glasova svih clanova vijeća, u vrijeme kada se utvrđuje godišnji raspored poslova u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za sljedecu kalendarsku godinu.

Istodobno se imenuje i pet clanova koji u slucaju sprijecenosti trebaju zamijeniti clana vijeća (zamjenici clanova).

Predsjednika i zamjenika predsjednika vijeća imenuje sudacko vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nakon što vijeće bude imenovano, dvotrecinskom vecinom glasova.

Clanak 82.

Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske može prigovor odbaciti kao nepravodoban ili nedopušten ili ga odbiti i potvrditi ocjenu nadležnoga sudackog vijeća, ili može prigovor prihvatiti i tu odluku ukinuti i prema potrebi vratiti nadležnom sudackom vijeću na ponovno odlucivanje ili je može preinaciti.

Protiv odluke vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske sudacko vijeće nadležnog suda ili sudac na kojeg se ocjena odnosi mogu podnijeti ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Clanak 83.

Sudacko vijeće ocjenjuje prvi put imenovanoga suca nakon navršene cetvrte godine rada suca.

U ocjenjivanju prvi put imenovanih sudaca odgovarajuće se primjenjuju odredbe clanka 74. – 82. ovoga Zakona.

Šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od dana imenovanja, predsjednik suda u kojem takav sudac obavlja sudacku dužnost obavijestit će Državno sudbeno vijeće da je potrebno donijeti odluku o trajnom imenovanju suca. Uz tu obavijest predsjednik suda dostavlja i ocjenu obnašanja sudacke dužnosti, koja je za tog suca data nakon cetvrte godine rada, kao i svoje mišljenje treba li tog suca trajno imenovati na sudacku dužnost.

3. Obnašanje sudacke dužnosti

Clanak 84.

Sudac obnaša sudacku dužnost samostalno ili sudjelujući u radu sudskog vijeća.

Clanak 85.

Poslovi u sudu raspoređuju se na početku svake kalendarske godine.

U sudovima u kojima nisu ustrojani odjeli predmeta se raspoređuju po abecednom redu sudaca tako da svaki sudac dobije iz svakog upisnika po jedan predmet sve dok se svi predmeti ne rasporede sucima vodeći računa o ravnomjernoj podjeli predmeta u tijeku godine. Prilikom rasporeda poslova iz istog upisnika vodit će se računa o vrsti i složenosti predmeta.

U sudovima u kojima su ustanovljeni odjeli predmeta se dodjeljuju u rad po abecednom redu sudaca u odjelu po istom nacelu kao u stavku 2. ovoga članka. Na isti način postupa se i sa preostalim predmetima sve dok se svi predmeti ne rasporede u rad vodeći računa o ravnomjernoj podjeli predmeta u tijeku godine.

Drugostupanjskim vijećima predmeti se raspoređuju po abecednom redu predsjednika vijeća. Predsjednik drugostupanjskog vijeća predmete dodjeljuje u rad članovima vijeća po abecednom redu.

Clanak 86.

Na način propisan u članku 85. ovoga Zakona postupa se i u slučaju raspoređivanja predmeta kada je u pojedinom predmetu sudac izuzet ili ne može pravodobno obaviti radnje u postupku zbog dulje spriječenosti.

4. Dužnosti suca

Clanak 87.

Sudac se mora ponašati tako da ne umanjuje svoj ugled i ugled sudbene vlasti, te ne dovede u pitanje svoju nepristranost i neovisnost u sudenju i samostalnost sudbene vlasti.

Clanak 88.

Sudac je dužan zadržati za sebe sve što je doznao o strankama i njihovim pravima i obvezama i pravnim interesima u okviru obnašanja sudacke dužnosti, te čuvati tajnost svih podataka koje tijekom sudjenja nisu bile predmetom javne rasprave.

Clanak 89.

Sudac ne smije biti član političke stranke, niti se baviti političkom djelatnošću.

Suci se slobodno udružuju u sudacku udrugu radi zaštite sudacke neovisnosti i zaštite njihovih interesa.

Clanak 90.

Sudac se ne smije koristiti svojim radom u sudu i ugledom suda za ostvarenje svojih prava.

Sudac ne smije obaljati odvjetnicku ili javnobilježnicku službu ili poslove clana upravnog ili nadzornog odbora trgovackog društva ili druge pravne osobe koja je osnovana radi stjecanja dobiti.

Sudac ne smije obavljati niti drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost ili neovisnost ili umanjiti njegov društveni ugled ili su inace nespojivi s obnašanjem sudacke dužnosti.

Clanak 91.

Sudac je dužan stalno se strucno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i strucnog usavršavanja.

Sudac je ovlašten pisati strucne i znanstvene radove, objavljivati sadržaje otpravljenih sudskih odluka, sudjelovati u radu strucnih ili znanstvenih skupova i komisija i u pripremanju nacрта propisa.

Clanak 92.

Suci su obavezni u roku od 30 dana od stupanja na dužnost podnijeti Ministarstvupravnosuda izvješće o svojoj imovini, stalnim приходima, te imovini svog bracnog druga i maloljetne djece sa stanjem na taj dan, te izvješće po prestanku obnašanja sudacke dužnosti, a ako je tijekom obnašanja dužnosti došlo do bitne promjene istekom godine u kojoj je promjena nastala.

Suci su obvezni u izvješću iz stavka 1. ovog clanka podnijeti podatke i o novcanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda sudaca.

Prije nego što izvrši obveze iz stavka 1. ovog clanka dužnosnik ne može primiti placu.

Obrazac izvješća utvrđuje Ministarstvo pravosuda.

Clanak 93.

Sudac je dužan prethodno u pisanom obliku izvijestiti predsjednika suda o svakom poslu kojeg primi osim poslova iz clanka 91. stavak 2. ovoga Zakona, a predsjednik suda dužan je o tome izvijestiti predsjednika neposredno višeg suda.

O nespojivosti službe ili posla sa sudackom dužnosti odlucuje predsjednik suda, za predsjednika suda – predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske – opca sjednica.

Sudac nezadovoljan odlukom kojom se utvrđuje nespojivost službe ili posla sa sudackom dužnosti može tražiti da o tome odluci ministar nadležan za poslove pravosuda. Odluka ministra pravosuda ima karakter upravnog akta protiv kojeg žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor.

5. Prava suca

Clanak 94.

Sudac ima pravo na:

- placu koja je utvrđena za suca suda u koji je imenovan,
 - dodatak na placu kada je sudac upucen na rad u drugi sud,
 - naknadu umjesto place kad je spriječen obnašati sudacku dužnost,
 - mirovinsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
 - odmore i dopuste koje imaju djelatnici u sudu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
 - pravo na materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
 - naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana,
 - naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem sudacke dužnosti,
 - stručno usavršavanje u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.
- Visinu dodatka na placu sucu koji je upucen na rad u drugi sud utvrđuje odlukom ministar pravosuda.

Clanak 95.

Istražni suci koji isključivo obavljaju poslove istrage imaju pravo na staž osiguranja s povećanim trajanjem za svakih 12 mjeseci rada 15 mjeseci staža osiguranja.

6. Upucivanje na rad

Clanak 96.

U slučaju ukidanja ili preustroja suda predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske premjestit će suca na drugi sud istog stupnja.

Protiv odluke o premještanju sudac ima pravo prigovora u roku od tri dana. O prigovoru odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske u sastavu od pet sudaca.

Sudac može uz svoj pristanak biti privremeno upucen na rad u drugi sud istog stupnja, na zahtjev predsjednika suda u koji se upućuje.

Rješenje o privremenom upucivanju na rad u drugi sud donosi predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda, uz obavijest Državnom sudbenom vijeću.

O vraćanju privremeno upucenog suca u sud u koji je imenovan odlučuje predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda, uz obavijest Državnom sudbenom vijeću.

Clanak 97.

Sudac može uz svoj pristanak biti privremeno upucen na rad u sud višeg stupnja.

Predsjednik višeg suda će mu povjeriti poslove u izradi nacрта odluka iz nadležnosti tog suda ili druge odgovarajuće poslove.

Članak 98.

Sudac upućen na drugi sud temeljem članka 96. i 97. ovog Zakona ima pravo na stan za službene potrebe na teret proračunskih sredstava, te na naknadu troškova zbog posebnih uvjeta rada kao što su putni troškovi, troškovi korištenja osobnog automobila u službene svrhe i drugo.

Visinu naknade troškova zbog tih uvjeta utvrđuje odlukom ministar pravosuđa.

Članak 99.

Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, ili za državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa, ili za drugog dužnosnika u tijelima izvršne ili zakonodavne vlasti ili kao sudac međunarodnog suda ili neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima sudacka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan .

Sudac uz svoj pristanak, može biti raspoređen i na druge poslove u tijelima izvršne ili zakonodavne vlasti ali ne dulje od četiri godine, za koje vrijeme mu sudacka dužnost miruje.

U slučaju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na placu, koja je za njega povoljnija.

Odluku o rasporedu suca prema stavku 2. ovoga članka donosi nadležno tijelo izvršne ili zakonodavne vlasti uz suglasnost predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudacku dužnost.

Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvu pravosuđa, ali ne dulje od četiri godine, za koje vrijeme mu sudacka dužnost miruje.

7. Odgovornost za štetu

Članak 100.

Republika Hrvatska odgovara za štetu koju u obnašanju sudacke dužnosti nanese sudac građaninu ili pravnoj osobi, svojim nezakonitim ili nepravilnim radom.

Republika Hrvatska može od suca zatražiti povrat isplaćene naknade samo kad je sudac štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.

8. Kodeks sudacke etike

Članak 101.

Kodeks sudacke etike (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuje etička načela i pravila ponašanja sudaca, radi čuvanja dostojanstva i ugleda sudacke

dužnosti. Pri obavljanju dužnosti i u svoje slobodno vrijeme suci su dužni poštovati zakon i Kodeks.

Kodeks donosi Vijeće kojega čine predsjednici svih sudackih vijeća u Republici Hrvatskoj.

Vijeće iz stavka 2. ovoga članka saziva i predsjedava mu predsjednik Sudackog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Predsjednik vijeća saziva sjednice vijeća. Predsjednik vijeća mora sazvati sjednicu vijeća kad to pisano zahtijeva jedna četvrtina svih predsjednika sudackih vijeća.

Vijeće odlučuje na sjednici javnim glasovanjem većinom glasova svih članova.

Članak 102.

Predsjedavajući Vijeća rukovodi radom na sastavljanju nacrtu Kodeksa. Nacrt se dostavlja svim predsjednicima sudackih vijeća radi davanja prijedloga i primjedaba u primjerenom roku. Predsjednici sudackih vijeća dužni su s tekstom nacrtu upoznati suče.

Nakon toga, Vijeće utvrđuje prijedlog Kodeksa i dostavlja ga na raspravu sucima. Suci mogu u roku od 30 dana dati primjedbe i prijedloge na dostavljeni prijedlog Kodeksa.

Nacrt i prijedlog Kodeksa dostavljaju se na mišljenje Udruzi hrvatskih sudaca, odboru Hrvatskoga sabora nadležnom za pravosuđe i ministru pravosuđa.

Kodeks se mijenja i nadopunjuje po istom postupku po kojem je donesen, a na prijedlog Sudackog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, jedne četvrtine sudackih vijeća u Republici Hrvatskoj, većine predsjednika svih sudackih vijeća ili Udruge hrvatskih sudaca.

Prijedlog za izmjene i dopune Kodeksa mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, odbor Hrvatskoga sabora nadležan za pravosuđe, ministar pravosuđa i najmanje deset sudaca.

VII. PREDSJEDNIK SUDA

Članak 103.

Predsjednik suda je sudac koji uz tu dužnost obavlja i poslove sudske uprave.

U sudovima s više od 20 sudaca predsjednik suda može obavljati samo poslove sudske uprave.

Predsjednika suda imenuje ministar pravosuđa između kandidata koje predloži sudacko vijeće.

Predsjednik suda imenuje se na četiri godine, nakon čega može biti ponovno imenovan.

Predsjednik suda koji nije ponovno imenovan nastavlja obnašati sudacku dužnost u sudu u kome je imenovan za suca.

Clanak 104.

Postupak za imenovanje predsjednika suda pokrece ministar pravosuda najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata predsjednika suda, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti predsjednika suda iz drugih zakonom određenih razloga.

Clanak 105.

Ministar pravosuda objavljuje oglas u "Narodnim novinama" i najmanje jednim dnevnim novinama i poziva na podnošenje prijave za slobodno mjesto predsjednika suda u roku od 30 dana.

Kandidat može biti sudac suda istog stupnja u kojem se imenuje predsjednik suda ili sudac višeg suda.

Predsjednik sudackog vijeca zatražit ce od Ministarstva pravosuda i predsjednika suda u kojem je kandidat sudac ocjene obnašanja sudacke dužnosti i druge podatke iz evidencije sudaca, koji su nužni za utvrđivanje stručne sposobnosti kandidata za obavljanje dužnosti predsjednika suda.

Predsjednik sudackog vijeca može o kandidatu zatražiti i mišljenje drugoga sudackog vijeca.

Clanak 106.

Na temelju podataka i mišljenja iz clanka 105. ovoga Zakona sudacko vijece utvrđuje kandidate koji ispunjavaju uvjete za predsjednika suda i predlaže ministru pravosuda da jednog od njih imenuje za predsjednika suda.

Prijedlog sudackog vijeca mora biti obrazložen za svakog kandidata i sadržavati ocjenu obnašanja sudacke dužnosti iz clanka 83. ovoga Zakona.

Clanak 107.

Ministar pravosuda dužan je donijeti odluku o prijedlogu u roku od 30 dana nakon primitka prijedloga.

Ako se na oglas ne javi niti jedan kandidat ili ministar ne imenuje za predsjednika suda ni jednog od kandidata koje je utvrdilo sudacko vijece, ponavlja se postupak iz clanka 105. ovoga Zakona.

U ponovljenom postupku ministar pravosuda ce o predloženim kandidatima za predsjednika suda zatražiti mišljenje opce sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Ako mišljenje iz prethodnog stavka bude pozitivno za jednog ili više kandidata, ministar pravosuda dužan je između pozitivno ocijenjenih kandidata koje predložilo sudacko vijece, imenovati predsjednika suda.

Clanak 108.

Predsjednik suda bit ce razriješen dužnosti kada se u postupku nadzora nad obavljanjem poslova sudske uprave utvrdi:

1. da predsjednik suda poslove sudske uprave ne obavlja u skladu s propisima ili ih ne obavlja pravodobno,

2. da propuštanjem nadzora ili neposredno krši propise o dodjeljivanju predmeta u rad,

3. da je kršenjem propisa ili na drugi način povrijedio načelo neovisnosti suca u sudenju,

4. da nije podnosio zahtjeve za pokretanje postupka zbog počinjenog stegovnog djela u zakonom predviđenim slučajevima,

5. kada mu prestanke sudacke dužnost.

Predsjednik suda može i sam zatražiti razrješenje od dužnosti predsjednika suda.

Razrješenje predsjednika suda iz razloga iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka ne utječe na prava i dužnosti koja razriješeni predsjednik ima kao sudac.

Članak 109.

Ako na temelju izvješća o obavljenom nadzoru, a nakon pisanog izjašnjenja predsjednika suda i pribavljenog mišljenja sudackog vijeca proizlazi da nezakonitosti i nepravilnosti u obavljanju poslova sudske uprave štete redovnom i pravilnom obavljanju poslova i funkcioniranju suda, ministar pravosuda razriješit će predsjednika suda, koji ostaje obnašati dužnost suca.

Rješenje ministra o razrješenju predsjednika suda mora biti pisano i obrazloženo, te predstavlja upravni akt protiv kojeg žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 110.

Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost prije isteka mandata, ministar pravosuda ovlastit će suca toga ili višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od šest mjeseci, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan.

U sudovima u osnivanju ministar pravosuda ovlastit će suca suda iste vrste, istog stupnja ili suca suda višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

VIII. SUDSKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 111.

Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova utvrđuje predsjednik suda uz prethodnu suglasnost ministra pravosuda.

Zasnivanje i prestanak radnog odnosa djelatnika u sudu, place i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radnim odnosima, ako ovim Zakonom nije drukcije određeno.

Propise o školskoj spremi, trjanju i obavljanju vježbeničke prakse, uvjetima za polaganje stručnog ispita, program i način polaganja tog ispita te druga pitanja s tim u svezi uređuju se posebnim propisom kojeg donosi ministar pravosuda.

1. TAJNIK SUDA

Clanak 112.

Sud sa više od 20 sudaca može imati tajnika. Tajnik suda pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave. Za tajnika suda može biti primljena osoba koja ima završen pravni fakultet ili višu stručnu spremu društvenog smjera s navršenih 5 godina radnog iskustva i položen stručni ispit.

Za tajnika Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske može biti primljena osoba koja ispunjava uvjete za višega sudskog savjetnika u tom sudu.

Tajnik suda organizira i odgovara za rad sudskih službenika i namještenika, te se brine o urednom i pravodobnom obavljanju uredskih i drugih tehničkih poslova u sudu, po ovlaštenju pred-sjednika suda odgovara na pritužbe stranaka na rad suda, a uz suglasnost predsjednika suda odlucuje o rasporedu sudskih službenika i namještenika za vrijeme rada, osim u odnosu na sudske savjetnike, a obavlja i druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

2. SUDSKI SAVJETNICI

Clanak 113.

Sud može imati sudske savjetnike i više sudske savjetnike.

Za sudskog savjetnika u sudu može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit.

Za višeg sudskog savjetnika u sudovima može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski savjetnik, državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje pet godina.

Sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, može biti osoba koja ispunjava uvjete propisane za suca općinskog suda.

Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ispunjava uvjete propisane za suca županijskog suda.

Clanak 114.

Sudski savjetnici ovlašteni su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice.

Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, pisani prijedlog na temelju kojeg sudac donosi odluku. Po ovlaštenju suca sudski savjetnik objavljuje tako donesenu odluku.

Ako ne prihvati prijedlog kojeg mu je dao sudski savjetnik, nadležni sudac će sam provesti postupak.

Sudski savjetnici ovlašteni su na provodenje postupka i predlaganje odluka u smislu stavka 1. i 2. ovoga clanka u sljedecim postupcima:

1. u parnicnom postupku u sporovima za isplatu novcane tražbine ili naknadu štete ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 50.000,00 kuna, odnosno u trgovackim sudovima ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kuna,
2. u ovršnim postupcima,
3. u ostavinskim postupcima,
4. u zemljišnoknjižnim postupcima,
5. u izvanparnicnim postupcima, osim postupaka oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrnuca suvlasnicke zajednice i uredenja meda,
6. u prekršajnim postupcima,
7. u postupcima po prijedlozima za izdavanje kaznenih naloga,
8. u drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima sudski savjetnici izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.

3. STRUCNI SURADNICI

Clanak 115.

Sud može imati službenike drugih struka s višom ili visokom školskom spremom i propisanim radnim iskustvom defektološkog, sociološkog, pedagoškog, ekonomskog, knjigovodstveno-financijskog i drugog odgovarajućeg obrazovanja.

Strucni suradnici iz stavka 1. ovoga clanka kao strucni pomocnici pomažu sucu u radu u stvarima u kojima su potrebna stucna znanja, a mogu i samostalno obavljati poslove kad je to određeno zakonom ili drugim propisom.

4. SUDACKI VJEŽBENICI

Clanak 116.

Broj sudackih vježbenika utvrđuje predsjednik suda po prethodnoj suglasnosti ministra pravosuda.

Za utvrđeni broj sudackih vježbenika osigurat će se novac u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uvjeti i način primanja sudackih vježbenika u sudove, kao i trajanje i način obavljanja vježbeničke prakse, uvjeti za polaganje pravosudnog ispita, način polaganja pravosudnog ispita, ispitno povjerenstvo, naknada za rad u ispitnom povjerenstvu, izjednačavanje dosad položenih ispita s položenim pravosudnim ispitom, te druga pitanja s tim u svezi, uređuju se posebnim zakonom.

5. ZAŠTITA OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA

Clanak 117.

Poslovi zaštite osoba, imovine i objekata sudova obuhvacaju sprijecavanje protupravnih radnji usmjerenih prema osobi, objektu i imovini suda, sprijecavanje unošenja oružja, oruda, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili stvari, te uništenja ili otuđenja imovine.

Zaštitu i osiguranje osoba, imovine i objekata suda, te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije ministarstva pravosuđa.

Poslovi iz stavka 1. obavljaju se uporabom tehničkih sredstava zaštite, tjelesnom snagom i sredstvima prisile.

U obavljanju poslova zaštite dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, gumena palica i vatreno oružje.

Uporaba tjelesne snage dopuštena je primjenom tehnika obrane i zahvata za privođenje radi odbijanja napada ili savladavanja otpora osobe uz nanošenje najmanjih štetnih posljedica.

Sredstva za vezivanje službeniku pravosudne policije dopušteno je uporabiti radi odbijanja napada, spriječavanja otpora i predaje osobe službenicima policije.

Uporaba gumene palice dopuštena je ako je uporaba tjelesne snage ostala bezuspješna.

Uporaba vatrene oružja dopuštena je ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život službenika pravosudne policije ili drugih osoba. Službenik pravosudne policije će prije uporabe vatrene oružja upozoriti osobu koja napada, ukoliko mu to okolnosti napada dopuštaju. Vatreno oružje nije dopušteno uporabiti ako bi se time ugrozio život druge osobe.

Pobliže propise o načinu zaštite osoba, imovine i objekata sudova donosi ministar pravosuđa.

Članak 118.

U obavljanju poslova zaštite službenik pravosudne policije:

- utvrđuje identitet osoba koje ulaze i izlaze iz suda,
- pretražuje osobe koje ulaze i izlaze iz suda i njihove stvari
- zabranjuje ulaz osobama koje nose oružje, opasno oruđe ili za koje postoji opravdana sumnja da unose opasne stvari, osim ovlaštenim službenim osobama prilikom prisilnog dovodenja ili sprovođenja okrivljenika, odnosno zatvorenika,
- zadržava do predaje policiji osobu koja je u sudu zatečena u počinjenju kaznenog djela, odnosno prema kojoj je primijenjeno sredstvo prisile vezivanjem,
- udaljuje iz suda osobe koje ometaju rad suda,
- obavlja i druge poslove, odnosno izvršava naloge predsjednika suda u svezi s zaštitom osoba, imovine i objekata suda.

Članak 119.

U državnu službu za službenika pravosudne policije može se primiti osoba koja osim općih uvjeta za prijam u državnu službu ima i posebnu zdravstvenu sposobnost, sukladno pravilniku o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti kojega donosi ministar pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstvene zaštite.

Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i znacku. Propise o zvanjima, znakovlju, odori i službenoj iskaznici donosi Vlada Republike Hrvatske.

Službenicima pravosudne policije se zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada: smjenski rad, rad na državne blagdane, izloženost stresu, svakih dvanaest mjeseci provedenih na takvim poslovima racuna kao šesnaest mjeseci staža osiguranja.

Clanak 120.

Sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra pravosuda i ministra nadležnost za unutarnje poslove. Službenik pravosudne policije koji je odlukom nadležne zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe, zadržava placu i druga prava iz službenickog odnosa do donošenja pravomocnog rješenja o pravu na mirovinu, a najduže tri godine od dana donošenja odluke o nesposobnosti.

Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.

Službeniku pravosudne policije koji ostvari pravo na mirovinu pripada otpremnina u visini zadnjih pet placa obracunatih prema općim propisima.

Obitelj službenika pravosudne policije koji izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji jednokratnu novčanu pomoć u visini njegovih šest zadnjih placa.

6. ODGOVORNOST SUDSKIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Clanak 121.

Postupak zbog lakše povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika pokreće zaključkom predsjednik suda osobno ili na osnovi pisanog prijedloga nadređenog službenika. Protiv zaključka o pokretanju postupka žalba nije dopuštena.

Zaključak o pokretanju postupka dostavlja se sudskom službeniku ili namješteniku koji može podnijeti pisani odgovor u roku od tri dana od dana dostave. Ako je postupak pokrenut na temelju pisanog prijedloga nadležnog službenika, uz zaključak o pokretanju postupka, sudskom službeniku se dostavlja i pisani prijedlog nadređenog službenika.

Postupak provodi i rješenje donosi predsjednik suda.

U postupku zbog lakše povrede službene dužnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Clanak 122.

Postupak zbog teške povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika pokreće predsjednik suda i prijedlog dostavlja nadležnom službenickom sudu.

Postupak je pokrenut danom predaje prijedloga za pokretanje postupka nadležnom službenickom sudu.

Na sadržaj prijedloga za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku o sadržaju optužnice.

Službenički sud će o prijedlogu za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti obavijestiti službenika i namještenika protiv kojeg je postupak pokrenut, dostavom primjerka prijedloga zajedno s priloženim dokazima.

Službenik ili namještenik može podnijeti pisani odgovor u roku od tri dana od dostave prijedloga.

Postupak za teške povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika provode službenički sudovi nadležni za službenike i namještenike u tijelima državne uprave, stručnim službama Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske.

Članak 123.

Rješenjem predsjednika suda može se službenika ili namještenika udaljiti iz službe ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene dužnosti, a povreda je takve prirode da bi ostanak u službi, dok traje taj postupak, mogao štetiti interesima službe.

Članak 124.

U postupku zbog povrede službene dužnosti ili naknade štete sudskih službenika i namještenika primjenjuju se odgovarajući propisi kojima se uređuje odgovornost za povrede službene dužnosti ili naknade štete državnih službenika i namještenika, ako ovim Zakonom nije drukcije određeno.

IX. SUČI POROTNICI

Članak 125.

Za suca porotnika može biti imenovan punoljetni hrvatski državljanin dostojan obnašanja dužnosti suca porotnika.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na suce, smisleno se primjenjuju i na suce porotnike, ako zakonom nije drukcije određeno.

Članak 126.

Suci porotnici imenuju se na četiri godine i po isteku toga roka mogu biti ponovno imenovani.

Predsjednik suda mora najkasnije pet mjeseci prije isteka mandata sudaca porotnika pozvati predstavnike tijela koja imenuju suce porotnike da pokrenu postupak imenovanja.

Ako imenovanje sudaca porotnika nije obavljeno do isteka mandata, prijašnji sudac porotnik ostaje na dužnosti do imenovanja suca porotnika s novim mandatom.

Clanak 127.

Suce porotnike općinskih, trgovačkih i županijskih sudova imenuje županijska skupština, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba po pribavljenim prijedlozima općinskog, odnosno gradskog vijeća, sindikata, udruženja poslodavaca i gospodarske komore.

Suce porotnike Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog ministra pravosuđa, tako da se osigura zastupljenost svih županija.

Prije imenovanja sudaca porotnika mora se pribaviti mišljenje predsjednika odgovarajućeg suda o predloženim kandidatima.

Clanak 128.

Prije stupanja na dužnost porotnik daje prisegu.

Prisega glasi:

“Prisežem svojom čašcu da ću se u obnašanju dužnosti suca porotnika pridržavati Ustava i zakona Republike Hrvatske i da ću dužnost suca porotnika obnašati savjesno i nepristrano.”

Suci porotnici općinskih, trgovačkih i županijskih sudova prisegu daju pred predsjednikom županijske skupštine, odnosno Gradske skupštine Grada Zagreba, a suci porotnici Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske prisegu daju pred predsjednikom Hrvatskog sabora ili zastupnikom kojeg predsjednik ovlasti.

Clanak 129.

Kad je protiv suca porotnika pokrenut kazneni postupak ili pokrenut postupak za njegovo razrješenje od porotničke dužnosti, predsjednik suda neće pozvati suca porotnika da obavlja dužnost dok se ovi postupci pravomocno ne dovrše.

Clanak 130.

Sucima porotnicima za obnašanja dužnosti pripada naknada nastalih troškova, naknada za neostvarenu placu ili zaradu i nagrada.

Uvjete, visinu naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka određuje pravilnikom ministar pravosuđa.

X. STALNI SUDSKI TUMACI, VJEŠTACI I PROCJENITELJI

1. STALNI SUDSKI TUMACI

Clanak 131.

Stalni sudski tumaci prevode na zahtjev suda, državnog tijela, pravne osobe ili građanina izgovoreni ili pisani tekst sa jezika u javnoj uporabi na strani jezik, sa stranog jezika na jezik u javnoj uporabi ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.

Za stalnog sudskog tumaca može se imenovati osoba koja ima završen fakultet, vlada odgovarajucim stranim jezikom i jezikom u službenoj uporabi te ima zadovoljavajuci stupanj opceg i pravnog znanja.

Stalne sudske tumace imenuje i razrješava predsjednik županijskog, odnosno trgovackog suda. Stalni sudski tumaci imenuju se na vrijeme od cetiri godine, a nakon isteka tog vremene mogu biti ponovno imenovani.

Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim tumacem odbija podnositelj ima pravo žalbe ministarstvu pravosuda u roku od 15 dana od dostave odluke.

Ministar pravosuda propisat ce nacin na koji ce se utvrditi ispunjava li osoba uvjete za stalnoga sudskog tumaca, njihova prava i dužnosti, te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

Županijski, odnosno trgovacki sud vodi popis stalnih sudskih tumaca imenovanih za njegovo podrucje.

Popis stalnih sudskih tumaca za sve sudove objavljuje prema potrebi Ministarstvo pravosuda u "Narodnim novinama".

2. STALNI SUDSKI VJEŠTACI

Clanak 132.

Stalni sudski vještaci pružaju sudu uslugu strucnog znanja kojim sud ne raspolaže kad je to za utvrđenje ili razjašnjenje pravno odlucnih cinjenica potrebno.

Clanak 133.

Sudsko vještacenje obavljaju pravne ili fizicke osobe.

Za obavljanje sudskog vještacenja fizicke osobe moraju imati najmanje završenu srednju školsku spremu odgovarajuće struke, a pravne osobe mogu obavljati sudsko vještacenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi djelatnici koji ispunjavaju uvjete kao i fizicke osobe.

Ministar pravosuda propisat ce nacin na koji ce se utvrditi ispunjava li osoba uvjete za obavljanje poslova stalnoga sudskog vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

Clanak 134.

Stalne sudske vještake – fizicke osobe i stalne sudske vještake u pravnim osobama imenuje i razrješava predsjednik županijskog ili trgovackog suda za svoje podrucje.

Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim vještakom odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuda u roku od 15 dana od dostave odluke.

Stalni sudski vještaci postavljaju se na vrijeme od cetiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Clanak 135.

Sudski vještaci smiju isticati zvanje sudskog vještaka samo kad daju nalaz i mišljenje na zahtjev suda ili zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava. U drugim slucajevima samo po odobrenju predsjednika suda koji ih je imenovao.

Clanak 136.

Popis pravnih osoba koje obavljaju sudko vještacenje i stalnih sudskih vještaka za sve sudove objavljuje prema potrebi Ministarstvo pravosuda u "Narodnim novinama".

3. STALNI SUDSKI PROCJENITELJI

Clanak 137.

Stalni sudski procjenitelji obavljaju na zahtjev suda procjenu poljoprivrednog i šumskog zemljišta, stambenih i poslovnih zgrada i drugih nekretnina, te procjenu pokretnina.

Za stalnog sudskog procjenitelja može se imenovati osoba koja ima završenu srednju školu, koja ima ili je imala dozvolu za obavljanje obrtnicke djelatnosti ili koja se isključivo bavi ili se je bavila poljoprivredom, odnosno šumarstvom.

Stalne sudske procjenitelje imenuje i razrješava predsjednik općinskog, trgovačkog ili županijskog suda. Stalni sudski procjenitelji imenuju se na vrijeme od četiri godine i nakon proteka toga vremena mogu biti ponovno imenovani.

Ministar pravosuda propisuje način na koji će se utvrditi ispunjava li osoba uvjete za sudskog procjenitelja, njihova prava i dužnosti, te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

XI. CUVANJE SLUŽBENE TAJNE

Clanak 138.

Suci, suci porotnici, tajnici, sudski i viši sudski savjetnici, stručni suradnici, sudacki vježbenici, službenici, namještenici i vježbenici u sudu, sudski tumaci, vještaci i procjenitelji dužni su čuvati službenu tajnu, bez obzira na način na koji su je doznali.

Pod službenom tajnom podrazumijeva se posebno:

- sve ono što je kao službena tajna određeno zakonom ili drugim propisom,
- sve ono što je kao službena tajna odnosno poslovna tajna određeno općim aktom pravne osobe, drugog tijela, organizacije ili institucije,
- podaci i isprave posebno označene kao službena odnosno poslovna tajna od strane državnih tijela ili pravnih osoba, drugih tijela, organizacije ili institucije,
- podaci i isprave koje su predsjednik suda ili ovlašteni službenik suda označili kao službenu tajnu.

Clanak 139.

Obveza cuvanja službene tajne traje i nakon prestanka rada u sudu.

Predsjednik suda može suca, sudskog službenika ili namještenika osloboditi obveze cuvanja službene tajne, ako u pojedinom slučaju za to postoje opravdani razlozi. Za predsjednika suda odluku o tome donosi predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske opća sjednica tog suda.

Clanak 140.

Priopćenja za javnost putem sredstava javnog informiranja u svezi s postupkom u konkretnom predmetu kao i s radom suda daje glasnogovornik suda ili predsjednik suda.

XII. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA**1. OSIGURANJE SREDSTAVA**

Clanak 141.

Sredstva za rad sudova osiguravaju se Državnim proračunom Republike Hrvatske.

Sredstva za rad sudova obuhvaćaju sredstva za obavljanje redovne djelatnosti (sredstva za rashode za zaposlene, sredstva za materijalne rashode i sredstva za kapitalna ulaganja u zgrade i tehničku opremu).

Sredstva iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u visini koja će osigurati redovito obavljanje svih poslova u sudu uz prethodno pribavljeno mišljenje opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Clanak 142.

Prijedlog za osiguranje sredstava potrebnih za rad suda, za iduću proračunsku godinu, podnosi Ministarstvu pravosuđa predsjednik suda u roku koji je određen Zakonom o proračunu.

Prijedlog sadrži sredstva potrebna za rashode za zaposlene, materijalne rashode i sredstva za ulaganje u zgrade i tehničku opremu suda.

Clanak 143.

Na temelju prijedloga predsjednika suda Ministarstvo pravosuđa zajedno sa predsjednikom suda, ovisno o potrebama suda i rezultatima rada suda, utvrđuje sredstva potrebna za rad suda za iduću proračunsku godinu.

2. SREDSTVA ZA POSEBNE NAMJENE

Clanak 144.

Sredstva za posebne namjene jesu:

1. sredstva za rad vježbenika
2. sredstva za stucno usavršavanje sudaca, sudskih službenika i namještenika,
3. sredstva za namjenske troškove koja obuhvacaju:
 - naknade i nagradu sucima porotnicima,
 - troškove sudskih postupaka koji se po zakonu isplacuju iz sredstava suda,
 - troškove prisilne naplate novcanih kazni i troškova kaznenog postupka,
 - troškove dostavljanja sudskih pismena putem pošte,
 - troškove paušalne naknade za izlaske sudaca, službenika ili namještenika na mjesto događaja,
 - naknade za obavljanje poslova prethodnog kaznenog postuka,
 - ostale troškove u svezi s obavljanjem sudbene vlasti.

Uvjete i iznos paušalne naknade za izlaske sudaca, sudskih službenika i namještenika na oceed, kao i naknade za obavljanje poslova prethodnog kaznenog postupka propisuje ministar pravosuda.

a) Investicije

Clanak 145.

Republika Hrvatska osigurava posebna sredstva za tehnicku opremu i radni prostor prema standardima za sudove.

U izgradnji kapitalnih objekata i nabavi opreme za sudove mogu sudjelovati i županije, gradovi i općine.

b) Financijsko i materijalno poslovanje

Clanak 146.

Financijsko i materijalno poslovanje sudova obavlja se na nacin koji važi za tijela državne uprave, a financijsko i materijalno poslovanje sa strankama na nacin određen propisom kojeg donosi ministar pravosuda.

Na osiguranje sredstava za rad sudova primjenjuju se propisi koji se odnose na osiguranje sredstava za rad državnih tijela.

c) Sudski polog

Clanak 147.

Kad korisnik sudskog pologa ne preuzme sudski polog u roku od dvije godine po pravomocnosti rješenja kojim se određuje izdavanje pologa i korisnik poziva na pružimanje, sud rješenjem utvrđuje prestanak prava korisnika na izručenje pologa i polog prenosi u korist Državno g proracuna Republike Hrvatske.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 148.

Do donošenja zakona o izvanparničnom postupku sve predmete rješavat će u prvom i drugom stupnju sudac pojedinac.

Protiv odluka suda drugog stupnja u izvanparničnim i zemljišnoknjižnim stvarima nije dopuštena redovna revizija, ako zakonom nije drukcije određeno.

Clanak 149.

Ministar pravosuda ovlašćuje se da donese propis o postupanju s pritvorenim osobama (kucni red) i potanje upute za provođenje ovoga Zakona.

Clanak 150.

Do donošenja propisa koje po odredbama ovoga Zakona donosi ministar pravosuda, primjenjivat će se postojeći propisi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Propise za koje je donošenje ovlašten po odredbama ovoga Zakona ministar pravosuda donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 151.

Postupci imenovanja sudaca dovršit će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme objavljivanja natjecaja u „Narodnim novinama“.

Clanak 152.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sudovima („Narodne novine“, broj 100/96., 131/97, 129/00, 67/01, 5/02, 101/03, 117/03, 17/04 i 141/04).

Clanak 152.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Clanci Prijedloga Zakona o sudovima koji ostaju nepromjenjeni u odnosu na sada važeći Zakon o sudovima u ovom obrazloženju bit će posebno označeni, kao clanci "ostaje neizmjenjen".

Clanak 1. – ovim clankom propisuje se djelokrug Zakona i što se njime regulira. Odredba je izmjenjena, jer je djelokrug zakona sužen. Odredbe o imenovanju sudaca prenesene su u Zakon o Državnom sudbenom vijecu, čija izrada je u tijeku.

Clanak 2., 3., 4., 5. i 6. – "ostaju neizmjenjeni".

Clanak 7. – izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku i Zakona o kaznenom postupku uvode načelo monokracije, tj. suđenje po sucu pojedincu. Stoga je tu izmjenu valjalo unijeti u ovaj Zakon, jer se sudac pojedinac uvodi tim procesnim zakonima i u suđenje u sudovima višeg stupnja.

Clanak 8. – odredbe o imunitetu sudaca usklađene su s Ustavnim odredbama (clanak 121. Ustava RH – "Narodne novine", br. 41/01 – pročišćeni tekst).

Clanak 9. – nužno je temeljnim zakonom kojim se uređuju prava, položaj i odgovornost propisati načelnu odredbu da se place sudaca uređuju zakonom. Takva odredba je na tragu zahtjeva Europske povelje o zakonima za suce Vijeca Europe iz 1998. godine.

Clanak 10. – zbog sadržaja clanka 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i clanka 29. Ustava RH i u tim odredbama sadržanog zahtjeva na pošteno suđenje, trebalo je ugraditi odredbu o dodjeljivanju predmeta na rad sucima u drugim sudovima radi donošenja odluke u razumnom roku. Načelo "suđenje u razumnom roku" precizirano je kako zbog objektiviziranog interesa stranaka i zbog ravnomjernog opterećenja svih sudova u Republici Hrvatskoj, tako da se određeni predmeti mogu dati u nadležnost drugog suda iste stvarne nadležnosti.

Clanak 11. i 12. – "ostaju neizmjenjeni".

Clanak 13. – daje se mogućnost da se posebnim zakonom osnivaju sudovi za pojedina pravna područja, te je izricito propisana podjela sudova na redovne i specijalizirane sudove. Normativno je postavljen položaj Vrhovnog suda RH kao najvišeg suda u Republici Hrvatskoj.

Clanak 14. – određuju se načela utvrđivanja teritorijalne nadležnosti pojedinih vrsta sudova.

Clanak 15. – pojednostavljuje se i čini operativnijom mogućnost održavanja sudbenih dana izvan sjedišta suda, s mogućnošću da na ukazanu potrebu odluku o održavanju sudbenih dana bez odlaganja donosi predsjednik neposredno višeg suda.

Clanak 16. do 24. – ove odredbe određuju stvarnu nadležnost sudova u onom dijelu u kojem posebni procesni zakoni (Zakon o parničnom postupku i

Zakon o kaznenom postupku) ne sadrže iste odredbe. Navedenim procesnim zakonima, kao i njihovim izmjenama i dopunama, uveden je princip da se pored mjesne i stvarna nadležnost sudova određuje tim zakonima, pa je ovim odredbama valjalo popuniti praznine koje tim procesnim zakonima ostale nepopunjene.

Clanak 25. – “ostaje neizmjenje”.

Clanak 26. – i do sada je postojala mogućnost kontrole sudske uprave od strane višeg suda, međutim, u praksi se pokazalo da se ovlaštenja višeg suda nisu dovoljno koristila. Zbog toga se čini nužnim ovo pitanje detaljnije normativno urediti. Pri tome se vodilo računa da se ne povrijedi ustavni položaj sudova, kao neovisnih i samostalnih tijela državne vlasti.

Clanak 27. – “ostaje neizmjenjen”.

Clanak 28. - detaljnije se uređuju pitanja ovlaštenja i subordinacije u poslovima sudske uprave i tko je najviše tijelo sudske uprave.

Clanak 29. - potreba za otvaranjem sudova prema javnosti, zbog sudova samih, ali i zbog opravdanog interesa javnosti o radu sudova u svim njegovim aspektima, čini nužnim odrediti mogućnost da sudovi imaju glasnogovornike. Jedino je na taj način moguće osigurati pravilno i potpuno informiranje javnosti, koje neće biti prepušteno često površnim i nestručnim komentarima.

Clanak 30. – reguliraju se uvjeti kada i pod kojim uvjetima se u sudu mogu osnovati odjeli i tko ih je ovlašten osnovati u skladu s odredbama ovog Zakona i Sudskim poslovníkom.

Clanak 31. – ovom odredbom utvrđuje se djelokrug sudskih odjela, a posebno se određuje ustrojstvo unutarnjeg poslovanja, praćenje rada, raspravljanje o spornim pravnim pitanjima, ujednačavanje sudske prakse, pitanja važna za primjenu propisa pojedinih pravnih područja iz nadležnosti suda i dr.

Clanak 32. – ostaje neizmjenjen.

Clanak 33. – nužnost ove odredbe proizlazi iz činjenice da ne postoji jedinstvena sudska praksa, te se ovom odredbom mora omogućiti njeno ujednačavanje.

Clanak 34. – i ova odredba je u funkciji ujednačavanja sudske prakse. Posebno se naglašava važnost uvođenja informaticke tehnologije u sudovima.

Clanak 35. i 36. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 37. – regulira na nov način sastav sudackog vijeca. Predsjednik suda odgovara za rad suda, a do sada nije imao nikakav utjecaj na izbor sudaca, pa niti na način da ravnopravno s ostalim sucima koji su članovi sudackog vijeca sudjeluje u njihovu radu, tim više što je prije svih predsjednik suda upoznat s radom sudaca tog suda. Ovom odredbom utvrđeno je da je predsjednik suda član sudackog vijeca po položaju, te je stoga i broj članova sudackog vijeca koji se bira od

strane samih sudaca smanjen za jednog člana. Iako predsjednika suda imenuje ministar pravosuđa, to ne predstavlja uplitanje izvršne vlasti u sudbenu vlast, jer se predsjednik suda imenuje na prijedlog sudackog vijeca, također je sudac, u sudackom vijecu ima samo jedan glas i ne može biti biran za predsjednika sudackog vijeca.

Članak 38. do 44. – ostaju neizmjenjeni.

Članak 45. – kao uz članak 37.

Članak 46. – uređuje način odlučivanja u sudackom vijecu, sastav sudackog vijeca kada odlučuje o pitanjima koja se ticu samo sudaca višeg suda, te se uvodi institut davanja mišljenja o svim kandidatima od strane predsjednika suda.

Članak 47. i 48. – ostaju neizmjenjeni.

Članak 49. – ova odredba preciznije uređuje unutarnji ustroj Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a posebno uređuje odjele u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Članak 50. do 56. – ostaju neizmjenjeni.

Članak 57. – radi jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana data je mogućnost u slučaju kada sudovi drugog stupnja donose različite odluke o istoj činjenicnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, stranka može podnijeti zahtjev Vrhovnom sudu da ispita da li je takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona. Ovom odredbom određeno je postupanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske po ovom zahtjevu.

Članak 58. – izmjenjena je uloga i sastav ranije “proširene sjednice” Vrhovnog suda Republike Hrvatske, te se utvrđuje djelokrug rada opće sjednice Vrhovnog suda uz sudjelovanje predstavnika drugih sudova.

Članak 59. i 60. – ostaju neizmjenjeni.

Članak 61. – ovom odredbom uvodi se institut pravosudne inspekcije. Ove poslove obavljali bi suci, a uz njih i viši upravni savjetnici, kako bi se jamcilo da u takvom nadzoru neće biti utjecaja izvršne vlasti na sudbenu vlast izvan okvira utvrđenih zakonom.

Članak 62. – poslove pravosudne uprave u Ministarstvu pravosuđa mogu obavljati viši upravni savjetnici i upravni savjetnici, a poslove međunarodne pravne pomoći i samostalni upravni referenti.

Članak 63. – ostaje neizmjenjen.

Članak 64. – Ministarstvo pravosuđa vodi evidenciju o sucima, sudskim savjetnicima, vježbenicima i djelatnicima u sudovima. U ovoj odredbi navedeni su podaci koji se unose u evidenciju sudaca, te koji se od tih podataka smatraju službenom tajnom (imovinska kartica za suce, jer su i oni dužnosnici).

Clanak 65. – ovom odredbom propisano je da Ministarstvo pravosuđa od sudova može tražiti izvješće o obavljanju sudbene vlasti, tako i o podatke o poslovima pravosudne uprave.

Clanak 66. – ostaje neizmjenjen.

Clanak 67. – uvodi se i određuje kada suci nose sudacku odoru.

Clanak 68. – sucima i službenim osobama u sudu izdaje se službena iskaznica, a ministar pravosuđa Pravilnikom propisuje koje osobe imaju pravo na službenu iskaznicu, kao i postupak izdavanja službenih iskaznica.

Clanak 69. do 71. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 72. do 74. – ovom odredbom propisuje se da predsjednik suda utvrđuje rad suca za prethodnu kalendarsku godinu. Također se utvrđuju i prava suca, koji smatra da su njegova prava i položaj kao suca donošenjem rješenja povrijeđena, te se osigurava i zaštita od strane Upravnog suda Republike Hrvatske, odredbom da takvo rješenje predstavlja upravni akt.

Clanak 75. – prema preporuci VE 94 (12) suci se moraju ocjenjivati temeljem objektivnih kriterija i to kada se odlučuje o razvoju njihove karijere, što je ovim zakonom usvojeno.

Clanak 76. – ostaje neizmjenjen.

Clanak 77. – vrste ocjena su objektivizirane, tako da se mogu objektivno utvrditi temelji zadanih parametara.

Clanak 78. i 79. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 80. – uređeno je da sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske nezadovoljan ocjenom ima pravo prigovora općoj sjednici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Clanak 81. do 86. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 87. – utvrđuje poseban položaj suca kao dužnosnika u sudbenoj vlasti, te ga obvezuje na ponašanje kojim ne umanjuje svoj ugled i ugled sudbene vlasti, te ne smije dovesti u pitanje nepristranost i neovisnost u suđenju.

Clanak 88. – ostaje nepromjenjen.

Clanak 89. – odredba stavka 1. ovog članka radi neovisnosti i nepristranosti suca nameće i ovu zabranu. Ovom odredbom propisuje se i sloboda sudaca da se udružuju u sudacke udruge, radi zaštite interesa sudaca i neovisnosti sudbene vlasti.

Clanak 90. - posebno propisuje da sudac ne smije obavljati nikakvu drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost ili

neovisnost ili umanjiti njegov društvene ugled, ili su inace nespojivi s obnašanjem sudacke dužnosti.

Clanak 91. – posebno je naglašena dužnost suca za stalnim usavršavanjem i sudjelovanjem u obrazovanju i usavršavanju u okviru Pravosudne akademije, kao i u drugim oblicima strucnog usavršavanja. Također je ovlašten pisati strucne i znanstvene radove.

Clanak 92. – ovom odredbom uvodi se novina prema kojoj su suci obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti Ministarstvu pravosuda izvješće o svojoj imovini, stalnim prihodima, te imovini svog bracnog druga i maloljetne djece sa stanjem na taj dan, kao i podnijeti podatke o novcanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji neto prihod suca. Ove podatke sudac je dužan podnijeti i u slučaju prestanka obnašanja sudacke dužnosti, kao i ako je došlo do bitne promjene u imovnom stanju tijekom kalendarske godine.

Clanak 93. – ovom odredbom uvodi se pravo suca na sudsku zaštitu ukoliko mu predsjednik suda i ministar pravosuda uskrate suglasnost glede službe za koju smatraju da je nespojiva s obnašanjem sudacke dužnosti.

Clanak 94. – dosadašnji clanak koji uređuje prava suca, dopunjuje se tako da se određuje visina dodatka na placu sucu koji je upucen na rad u drugi sud. Visinu dodatka odlukom određuje ministar pravosuda.

Clanak 95. – ostaje neizmjenjen.

Clanak 96., 97. i 98. – odredbama ovih clanaka uređuje se upucivanje suca u drugi sud i njegova prava u svezi s tim. Upucivanje suca u drugi sud pojednostavljuje se, jer odluku o pravima suca donosi ministar pravosuda, a ne kao dosada Vlada RH.

Clanak 99. – izjednacava se mogućnost prelaska suca na rad u druge dvije vlasti na neko vrijeme (do 4 godine). Do sada je sudac mogao biti imenovan na neku dužnost u Ministarstvo pravosuda i to kao ministar, državni tajnik, pomoćnik ministra, ali ne i u druga tijela izvršne ili zakonodavne vlasti. Ta nelogičnost otklanja se ovom odredbom, jer je prijelaz u Ministarstvo pravosuda također prelazak u tijelo izvršne vlasti, pa nema razloga ako se takvo što već omogućuje da se tijela izvršne ili zakonodavne vlasti ne izjednacavaju. To tim više što i ta tijela mogu imati interes da u njihovom sastavu na određenim poslovima ili određenim projektima rade suci. Isto vrijedi za sudjelovanje u radu međunarodnih sudova.

Clanak 100. do 104. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 105. – ovim clankom je utvrđeno da kandidat može biti sudac suda istog stupnja u kojem se imenuje predsjednik suda ili sudac višeg suda i to iz razloga da se izbjegne u budućnosti situacije u kojima je sudac nižeg suda samo zato što je bio sudac imenovan za predsjednika suda, iako nije bio u casu imenovanja sudac tog višeg suda.

Clanak 106. i 107. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 108. i 109. – uz dosadašnje razloge za razrješenje dužnosti predsjednika suda u postupku nadzora nad obavljanje poslova sudske uprave, dodaje se i kada mu “prestane sudacka dužnost”. Predsjedniku suda dane je sudska zaštita protiv odluke o razrješenju, jer do sada nije imao nikakvu zaštitu, što je predstavljalo previše prostora za moguće zloupotrebe i razrješenje predsjednika suda mimo objektiviziranih kriterija razloga.

Clanak 110. i 111. - ostaju neizmjenjeni

Clanak 112. – utvrđuje se koji sud može imati tajnika suda, koji su uvjeti za tajnika suda, kao i poslove koje kao tajnik suda obavlja.

Clanak 113. i 114. – utvrđuje se tko može biti primljen za sudskog savjetnika i višeg sudskog savjetnika, kao i poslove koje je sudski savjetnik ovlašten obavljati u sudu sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku, te su uvedene njihove ovlasti i u postupanje u jednostavnim kaznenim predmetima. Olakšavaju se uvjeti za prijem sudskih savjetnika u sudove, jer je praksa pokazala da se u više sudove zbog strogih formalnih uvjeta ne mogu dobiti sudski savjetnici iz redova najboljih i dokazanih sudskih vježbenika.

Clanak 115. do 125. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 126. - dosadašnja praksa pokazala je da se zbog neimenovanja porotnika na vrijeme može dovesti u opasnost i zakonitost sudenja. Zato je bilo nužno propisati obvezu predsjednika da pet mjeseci prije isteka mandata zatraži imenovanje sudaca porotnika, ali i da mandati ranije izabranih sudaca porotnika traju do imenovanja novih, čime bi se izbjegla opasnost da zbog prestanka mandata sudaca porotnika sudenja trebaju početi ispočetka.

Clanak 127. do 134. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 135. – utvrđuje se pravo i dužnost sudskih vještaka da se tim zvanjem koriste samo u slučaju postupanja pred sudom.

Clanak 136. do 139. – ostaju neizmjenjeni.

Clanak 140. – priopćenje za javnost putem sredstava javnog informiranja u svezi postupka u konkretnom predmetu može dati glasnogovornik ili predsjednik suda.

Clanak 141., 142. i 143. – sukladno praksi u zemljama EU da se daje sudovima mogućnost procijeniti potrebe suda u narednoj proračunskoj godini i s obzirom na projekcije opsega posla u sudu i rezultatima rada suda, kao i predložiti ukupna sredstva za rad suda. Takva projekcija daje i Ministarstvu pravosuđa mogućnost tražiti ukupna sredstva za funkcioniranje sudbene vlasti.

Clanak 144. do 152. – ostaju neizmjenjeni.